

BAŞKALE HAVZASININ (VAN) JEOLJİK-JEOMORFOLOJİK OLUŞUMLARI

Azad Sağlam Selçuk^a, Serkan Üner^a, M. Korhan Erturaç^b,

Erman Özsayın^c, Meryem Düzgün^d

^aYüzüncü Yıl Üniversitesi, Mühendislik-Mimarlık Fakültesi, Jeoloji Mühendisliği Bölümü, 65080, Van

^bSakarya Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Coğrafya Bölümü, Sakarya

^cHacettepe Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Jeoloji Mühendisliği Bölümü, Beytepe, Ankara

*^dYüzüncü Yıl Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, 65080, Van
(azadsaglam@gmail.com)*

ÖZ

Başkale Havzası, Van Gölü havzasının güneydoğusunda bulunmaktadır. Havza, yaklaşık olarak KD-GB uzanımlı olup, 12 km genişliğe ve 120 km uzunluğa sahiptir. Havza dolgusu Erken-Orta Miyosen'den günümüze kadar uzanan akarsu ve alüvyal çökeller ile travertenlerden oluşmaktadır. Farklı yer süreçleri sonucunda gelişmiş birçok jeolojik miras üyesini Başkale Havzası içerisinde görmek mümkündür. Bunlardan bazıları tektonik bazıları ise volkanik kökenlidir. Havzada bulunan jeolojik miras üyelerinin çoğu traverten oluşumları ile ilgilidir. Özellikle, travertenlerin çökeltme süreçlerine bağlı olarak Sırt tipi ve Teras tipi travertenler net bir şekilde havzanın birçok alanında izlenebilmektedir. Ayrıca havzanın kuzeydoğusunda bulunan ignimbiritlerin oluşturduğu Peri bacalarına Vanadokya ismi verilmiş ve bu bölgenin turizmin gelişmesi açısından önemli bir payı olacağı vurgulanmıştır.

Başkale Havzası'nda yer alan sırt-tipi travertenlerden bazıları, traverten ocağı olarak işletilmeye başlanmıştır. Bu nedenden ötürü, havzada yer alan bu yapıların, jeolojik miras kapsamında değerlendirilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Başkale havzası, Van, traverten, jeolojik miras

GEOLOGICAL-GEOMORPHOLOGICAL OCCURRENCES IN THE BAŞKALE BASIN

**Azad Sağlam Selçuk^a, Serkan Üner^a, M. Korhan Erturaç^b,
Erman Özsayın^c, Meryem Düzgün^d**

^aYüzüncü Yıl University, Department of Geological Engineering, 65080, Van-Turkey

^bSakarya University, Department of Geography, Sakarya, Turkey

^cHacettepe University, Department of Geological Engineering, 06800, Ankara, Turkey

^dYüzüncü Yıl University, Institute of Science, 65080, Van, Turkey

(azadsaglam@gmail.com)

ABSTRACT

Başkale Basin is located at the southeast of Lake Van Basin. Approximately NE-SW trending basin has 12 km width and 120 km length. The basin fill consists of fluvial and alluvial deposits and travertines, ranging from early Middle Miocene to Recent. Various types of geological heritage exist in Başkale Basin. Some of them are tectonism originated while others are of volcanic origin. Most of the geoheritage is related to travertine. Especially, fissure-ridge and terraced-mount type depositional processes can clearly be seen in many areas of the basin. Moreover, the fairychimneys composed of ignimbrites which are located at the northeast of the basin are named as "Vanadokya" to increase and highlight the tourism potential in the region.

Some quarries related to the travertines started to operate on some of the fissure-ridge travertines in the Başkale basin threaten of these structures. For this reason, we suggest that these structures should be evaluated as Geoheritage.

Keywords: *Başkale basin, Van, travertine, geoheritage*